

TIL MUSEUM: 9. desember vitja Mass Haugen frå Norsk vegmuseum Fagernes for at henta mitt Elga-VR3 acetylengassverk til sine samlingar.

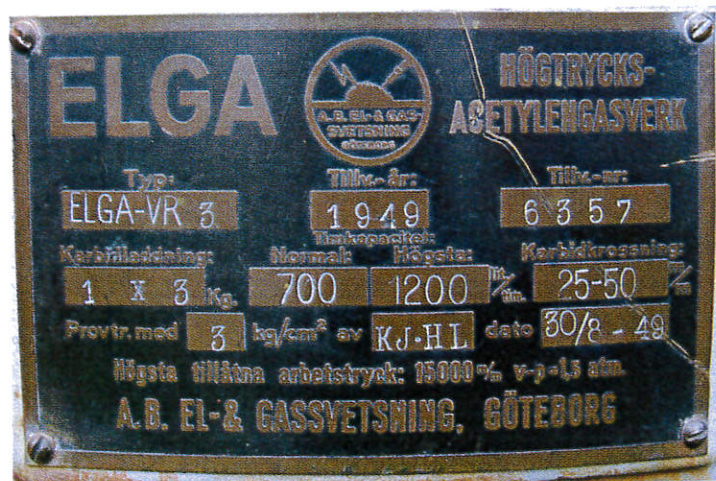
STÅLDUNK: Ja, altså eitt acetylengassverk for høgtrykk sveising. Far sitt hadde to karbid skuffer i botnen og var dobbelt så stort.

Far sveisa med gass

Av Ole Birger Gjevre

Far min, Kristoffer Gjevre (1912–1983) fekk koma i arbeid på Ford-verkstaden, Fagernes, i 1928. Seinare hadde han eigen verkstad og til ut på 1960-talet sveisa han med «gass». Surstoff vart kjøpt på store stålflasker frå Norsk Surstof & Vandstoffabrik A/S, Oslo, mens

«gassen» laga han sjølv i ein ståldunk som hadde skuffe i botnen og vass-beholdar over. I skuffa vart det fylt karbid. Når ein då opna krana for vatnet, rann det på karbiden i skuffa og gass vart produsert. Han hadde altså eitt «Acetylen gassverk for høgtrykk sveising».

Identifikasjonsplate: Årgang 1949, fabrikkat Elga, Göteborg.

GODKJENT: Kolberg, Caspary A/S har inspisert og godkjent. Kanskje var dei importør og forhandlar ?

Karbiden vart kjøpt hjå Rangv. Søreng, Fagernes, i slanke, tynnplata, rund-rilla, svarte behaldere. Dei var kanskje noko grovare og høgre enn ein 50 liters meieri-dunk. Oppå var eitt lite lokk, der ein kunna plukka eller tømme ut karbidklumpene. Gassverket hadde manometer, slange på kopling, sikkerheit- og tilbakeslagventil. Når då karbidgassen og surstoffet vart samkøyrte i ein sveisebrennar, sveisa han med «gass». Autogensveising var ikkje så vanlig å seia før gassverket vart sett til side og acetylen (karbidgassen) også vart kjøpt på stålflasker.

Dette gassverket kjøpte eg tå Ola A. Ødegaard, Fagernes, for rundt 15 år sidan. Han hadde det frå Oslo Pukkverk. Tilstanden virkar ganske bra, dei brune flekkane ser ut til å

Sentralbord: 41 73 66

FAKTURA G N° 12179
NORSK SURSTOFF & VANDSTOFFABRIK A/S
TOLLBODGATEN 32

Telegramadresse:
Oslo: «Surstof»
Stavanger: «Surstof»
Bergen: «Surstof»
Trondheim: «Surstof»
Bodo: «Surstof»
Krasand: «Surstof»

ULNES MEK. VERKSTED
FAGERNES

Oslo,

31 10 55

3 3 2 5 1
Kunde nr.

Surstoff og gassbeholdere utlånas gratis i 30 dager — regnet fra leveringsdato. Etter denne tid beregner vi en leie på 20 øre for surstoffbeholdere og 35 øre for gassbeholdere pr. dag inntil beholderne kommer tilbake til oss.

Følgebrev	Varesort	A	Kgj/m ³	Dato	Ant. bel.	à pris	Beløp
15047	SURSTOF	2	1200				
15047	KJØRING	2		4	10	2	990
15047	FRAKT	2		4	10	2	100
15047	LGR+TLG	2		4	10	2	135
15071	R.FRAKT	2		4	10	2	600
				12	10	2	100
							3850

NB! Betalingsbet.: Fiks kontant eller med postgiro N
Beholdere utlånas for låntagerens og/eller kjøperens regning for låntagerens (kjøperens) risiko. Låntageren (kjøperen) er således ansvarlig for forsikring med derfor låntagerens (kjøperens) selv besørge, hvis dette ønskes. Ved retur av tombeholdere bes numrene anført på følgebrevet. Reklamegjøring må gjøres innen 6 dager etter fakturans mottagelse. Ved konkurs og rettslig inndrivelse bortfaller all rabatt. Levert verkøy og utstyr blir under alle forhold vår eiendom til det er fullt betalt.
13 000 001 10-83. Snorre ARL

FAKTURA: Spesifisert med anførsel for surstoff, flaskeleie og frakt til og frå. Påført reklame med klebelappar for FØNIX (sveise) ELEKTRODER og TREKANT TENNEREN, som mange av oss har hatt god nytte av.

vera rustmåling, som er påsmurt for å bevare. Glaset i manometeret er øydelagt og borte. 9. desember overtok Norsk Vegmuseum

gassverket og inn-lemma det i sine samlingar. Det far min hadde var dobbelt så stort, med to skuffer til å fylle karbid i. ☺

Årbok-højdare

Om det lukter knusktørt støv av selve begrepet «årbok fra offentlig institusjon», har Norsk Vegmuseums årbøker siden 1993 bevist at slike kan lages på en betydelig mer interessant måte. De har da også oppnådd status som både oppslagsverk og samlerobjekter, og aller best så langt er kanskje den ferskeste 2019-utgaven. Spesielt for de bilinteresserte.

Blant bokas omfattende temaartikler fremhever vi åpningen av det nye kjøretøystorhistoriske museet, den kanskje mest gjennomførte presentasjonen av Thlnk-historien så langt, en nærgående undersøkelse av Clarin Mustads sekshjuler «Giganten» (som nok burde fått ett år til med research for å skaffe svar på fortsatt uløste spørsmål), historien om hvordan deler av dagens E6 i Nordland opprinnelig ble bygget av slavearbeidere under krigen som jernbanetrasé, og hvordan Sverre

Strand påvirket Vegvesenets etatsmerke (dessverre uten å gå inn på Strands fargerike bakgrunn, blant annet som medstifter av NMK og aktiv bilsportutøver tidlig på 20-tallet med Franklin, Steyr og Fiat).

Vi får også en meget god gjennomgang av Sinsenkryssets utvikling gjennom tidene. Jeg vokste selv opp en drøy kilometer unna, og kom under lesingen og bildestudiene uvegerlig til å tenke på en jughistorie fra oppvekstarene om en gutt som ble kalt Lillenullet fordi han var sønn av Storenullet, tegneren av dette krysset.

Årboka koster kr 198 + ca. kr 80 i porto, så man får svært mye kvalitetstid i godstolen for pengene. Den kan bestilles ved å sende en e-post med navn og adresse til vegmuseum@vegvesen.no

Tor Ivar Volla

